

В. В. Ігнатенко, здобувачка вищої освіти 4 курсу, група ФАМ-181

Науковий керівник: **В. В. Гливенко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: фінансова звітність, підприємство, користувачі звітності, якісні характеристики, доречність, достовірність.

Фінансова звітність є основним джерелом інформації про фінансово-майновий стан кожного підприємства, установи чи організації. Саме тому до неї завжди підвищена увага як з боку зовнішніх, так і з боку внутрішніх користувачів такої інформації.

Дослідженням методики складання фінансової звітності та якості фінансової інформації присвячені праці багатьох українських учених-економістів таких, як В. В. Сопко, Я. Д. Крупка, Г. Г. Кірейцев, М. В. Кужельний, М. Б. Кулинич, М. В. Корягін, П. О. Куцик та інші. Питання якості інформації, що міститься у фінансовій звітності, досліджували також закордонні автори І. Сачер, А. Олуїч, Д. Л. Коллінс та інші. Проте сучасні умови господарювання, що динамічно змінюються, потребують подальшого удосконалення методики її складання та дослідження якісних характеристик з метою задоволення потреб користувачів.

Правові засади формування фінансової звітності визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Відповідно до НП(С)БО 1, метою складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства протягом звітного періоду [1].

Для того щоб фінансова звітність задовольняла вимоги всіх зацікавлених користувачів та була дієвим засобом управління, вона повинна відповідати певним якісним характеристикам. НП(С)БО 1 виділяє такі якісні характеристики:

- дохідливість і зрозумілість користувачам;
- наявність лише доречної інформації;
- достовірність;
- зіставність інформації [1].

Дохідливість і зрозумілість інформації передбачає наявність у користувачів такої інформації відповідних знань для того, щоб вони могли її зрозуміти, а також бути зацікавлені в ній.

Доречність інформації дає змогу оцінити користувачам усі минулі й теперішні події, оцінити їх та спрогнозувати події на майбутнє.

Достовірність інформації є одним з ключових показників її якості, адже всі інші характеристики не матимуть жодного значення, якщо інформація, що міститься у фінансовій звітності буде не достовірною.

Зіставність дає можливість порівнювати зовнішнім і внутрішнім користувачам фінансову інформацію як самого підприємства за різні календарні періоди, так і з аналогічною інформацією інших підприємств. Результати аналізу показників підприємства будуть адекватними лише за умови, що інформація формувалася із застосуванням єдиних методів і прийомів бухгалтерського обліку, тобто максимально не змінної облікової політики. Якщо ж на підприємстві мало місця зміни облікової політики, то така інформація повинна бути розкрита у примітках і мати відповідне обґрунтування. Порівняння фінансових показників підприємства з іншими суб'єктами господарювання однієї галузі дає можливість керівництву оцінити місце підприємства в галузі та виявити чинники підвищення ефективності діяльності.

Для користувачів фінансової звітності важливе значення також має своєчасність отримання інформації. При цьому слід зважати, що для подання фінансової звітності для такої категорії зовнішніх користувачів, як органи фіскальної та статистичної служби, встановлені відповідні терміни. Неподання звітності чи подання із запізненням тягне за собою адміністративні стягнення для посадових осіб.

На сьогодні серед вітчизняних та іноземних науковців немає єдиного підходу до визначення якості в системі бухгалтерського обліку. Немає визначення якості й у нормативних документах, що регламентують вимоги до бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Так, на думку М. В. Корягіна та П. О. Куцика, набір вимог в НП(С)БО 1 щодо якості інформації має багато недоліків, таких як відсутність ієрархії, що не дозволяє об'єднати їх в єдину систему. Також автори звертають увагу на те, що в певних випадках запропоновані якісні характеристики можуть вступати в конфлікт при їх одночасному застосуванні [2].

На формування показників фінансової звітності значний вплив також здійснює професійне судження бухгалтера та недостатня узгодженість національних стандартів обліку і звітності з міжнародними.

Отже, на формування якісної інформації впливає цілий ряд чинників, які пов'язані з багатьма факторами. До них відносяться як недосконалість нормативної бази, так і суб'єктивний вплив осіб, які формують фінансову інформацію. Для врегулювання вищевказаних питань насамперед слід внести відповідні зміни в нормативні документи, які б давали визначення якості облікової інформації, розширити набір якісних критеріїв, які б повною мірою відображали сучасні реалії розвитку економіки.

Список використаних джерел: 1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.help/psbo>. 2. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2016. 276 с.

УДК 657.372.3

М. В. Кабрись, здобувачка вищої освіти гр. ОА-181

Науковий керівник: **О. Ю. Акименко**, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ РАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ

Ключові слова: амортизація, амортизаційна політика, методи нарахування амортизації, організація обліку, суб'єкти малого підприємництва.

Будь-який суб'єкт господарювання, у тому числі суб'єкт малого підприємництва, при здійсненні своєї діяльності, безумовно, керує матеріальними та нематеріальними активами, що пов'язано з їх використанням.

Використання основних засобів, у свою чергу, призводить до їх зносу, виходу з ладу, втрачання ними своєї вартості та нарахуванню амортизації. Отже, вирішення проблеми ефективного управління амортизаційними відрахуваннями залишається і досі актуальним та потребує внесення відповідних документів до внутрішнього розпорядку суб'єкта господарювання, що стосуються амортизаційної політики. Доцільно зазначити, що амортизаційні відрахування виступають основою інвестицій та інших джерел фінансування для подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

Амортизаційні відрахування є джерелом простого відтворення основних засобів, що сприяють також технічному та технологічному розвитку суб'єкта господарювання та можливому накопиченню фінансових ресурсів понад просте оновлення, та можуть стати джерелом додаткового прибутку підприємства [1].

Проте суб'єкти господарювання стикаються з проблемами, пов'язаними з вибором інструментів та методів реалізації амортизаційної політики, наприклад, з обранням найбільш прийняттого методу нарахування амортизації та визначенням терміну експлуатації основних засобів.

Також проблематичним є вибір методу нарахування амортизації відповідно до суми відшкодувань основних засобів, розуміння природи амортизації та її впливу на формування грошових потоків суб'єкта господарювання.

Сума амортизаційних відрахувань також впливає на прибуток. Чим більші відрахування, тим нижче прибуток суб'єкта господарювання, і навпаки. Зменшення прибутку сприяє збільшенню амортизаційних відрахувань, що призводить до зменшення податку на прибуток та збільшенню фінансових ресурсів. Зважаючи на всі особливості амортизаційної політики